

GREENBRIDGE Metodološki priručnik

Usklađivanje obuke digitalnih vještina sa potrebama tržišta rada

1. Uvod

Ovaj metodološki vodič podržava nastavnike u strukovnom obrazovanju i obuci u realizaciji kursa Digitalne vještine – 2.3 Usklađivanje obuke digitalnih vještina s potrebama tržišta rada. Vodič objašnjava strukturu kursa, ishode učenja i nastavne pristupe te pruža praktične smjernice za planiranje i provođenje obuke.

Također opisuje kako pomoći učesnicima da analiziraju zahtjeve s tržišta rada, mapiraju digitalne kompetencije koristeći okvir DigComp 2.2 i osmisle prilagodljive aktivnosti kontinuiranog profesionalnog razvoja unutar institucija strukovnog obrazovanja i obuke. Vodič služi kao sažet i praktičan alat za osiguravanje dosljedne i efikasne implementacije kursa u različitim kontekstima.

2. Nastavni pristupi

Ovaj kurs je strukturiran u tri modula koji postepeno razvijaju sposobnost učesnika da tumače zahtjeve tržišta rada, mapiraju digitalne kompetencije i osmisle prilagodljiv plan kontinuiranog profesionalnog razvoja. Svaki modul kombinuje kratke teorijske uvode s praktičnim zadacima analize, refleksivnim aktivnostima i saradničkim vježbama. Nastavni pristup je usmjeren na povezivanje stvarnih dokaza s tržišta rada s praksom u strukovnom obrazovanju i obuci. Učesnici rade s oglasima za posao, sektorskim analizama i deskriptorima okvira DigComp 2.2 kako bi razumjeli zahtjeve za digitalnim vještinama i identifikovali prioritete za svoje institucije. Sesije naglašavaju vođenu praksu, učenje među kolegama i izradu jednostavnih alata koje nastavnici mogu primijeniti u vlastitim kontekstima.

2.1. Struktura kursa

Kurs Digitalne vještine – 2.3 Usklađivanje obuke digitalnih vještina s potrebama tržišta rada organiziran je u tri glavna modula, od kojih je svaki osmišljen da pomogne nastavnicima u strukovnom obrazovanju i obuci da analiziraju zahtjeve za digitalnim vještinama, mapiraju kompetencije i planiraju institucionalni razvoj.

Modul 1: Analiza potreba za vještinama i mapiranje prema DigComp okviru

Ovaj modul uvodi učesnike u tumačenje zahtjeva s tržišta rada i prikupljanje informacija o potrebnim vještinama iz izvora kao što su oglasi za posao, ESCO profili i sektorski izvještaji.

Nastavnike vodi kroz proces mapiranja postojećih kompetencija u strukovnom obrazovanju i obuci prema okviru DigComp 2.2, kako bi se identificirali prioriteti, praznine i preklapanja.

Podnaslovi: Prikupljanje informacija o postojećim i novim digitalnim vještinama; Mapiranje kompetencija strukovnog obrazovanja i obuke prema okviru DigComp 2.2; Analiza praznina i preklapanja.

Modul 2: Razvoj plana kontinuiranog profesionalnog razvoja za pružaoce strukovnog obrazovanja i obuke

Ovaj modul je usmjeren na osmišljavanje praktičnog plana kontinuiranog profesionalnog razvoja koji jača digitalne kapacitete zaposlenog osoblja. Učesnici uče kako definisati jasnu svrhu, odrediti ciljnu grupu, napisati mjerljive ishode učenja te odabrati odgovarajuće oblike obuke i resurse.

Podnaslovi: Definisanje svrhe i ciljne grupe; Pisanje mjerljivih ishoda učenja; Odabir oblika obuke i resursa.

Modul 3: Razvijanje prilagodljive digitalne kulture

Završni modul istražuje kako institucije strukovnog obrazovanja i obuke mogu održati digitalni razvoj kroz dugoročne modele unapređenja vještina, strukture podrške, dijeljenje resursa i internu saradnju. Modul ističe strategije koje pomažu institucijama da ostanu usklađene s promjenjivim zahtjevima tržišta rada.

Podnaslovi: Modeli digitalnog unapređenja vještina; Izgradnja struktura podrške; Kreiranje centralnog repozitorija resursa.

2.2. Nastavne metode korištene u kursu

Kurs koristi kombinaciju nastavnih metoda kako bi pomogao učesnicima da se aktivno uključe u rad s podacima o tržištu rada, okvirima digitalnih kompetencija i procesima institucionalnog planiranja. Kratka predavanja uvode ključne pojmove, kao što su analiza potreba za vještinama, okvir DigComp 2.2 i planiranje kontinuiranog profesionalnog razvoja, dok video materijali pružaju vizuelna objašnjenja praktičnih koraka i primjera.

Refleksivne aktivnosti potiču učesnike da povežu sadržaj kursa s vlastitim institucionalnim kontekstom i identifikuju područja za unapređenje. Praktične vježbe, poput zadataka mapiranja, analize oglasa za posao i izrade dijelova plana kontinuiranog profesionalnog razvoja, omogućavaju direktnu primjenu naučenih koncepata. Elementi samostalnog učenja na platformi za učenje pružaju nastavnicima fleksibilnost da detaljnije istraže materijale i rade vlastitim tempom.

Skup zajedničkih resursa, uključujući predloške, primjere i prezentaciju kursa, podržava realizaciju nastave i pomaže učesnicima da primijene metode u vlastitim institucijama. Ovi pristupi osiguravaju fleksibilnost i stvaraju aktivno okruženje za učenje koje se može prilagoditi različitim kontekstima strukovnog obrazovanja i obuke.

3. Plan nastave

Ovo poglavlje pruža nastavnicima u strukovnom obrazovanju i obuci detaljan okvir za realizaciju kursa Digitalne vještine – 2.3 Usklađivanje obuke digitalnih vještina s potrebama tržišta rada, definišući ciljeve učenja, sadržaj i praktične smjernice za svaku nastavnu cjelinu. Po završetku kursa, očekuje se da će učesnici biti sposobni analizirati zahtjeve tržišta rada i koristiti informacije o potrebnim vještinama kako bi identifikovali prioritete digitalne kompetencije relevantne za njihove programe strukovnog obrazovanja i obuke.

Učesnici će biti u mogućnosti mapirati postojeći sadržaj obuke prema okviru DigComp 2.2, prepoznati praznine i preklapanja te ove nalaze pretočiti u strukturiran i mjerljiv plan kontinuiranog profesionalnog razvoja.

3.1. Modul 1: Analiza potreba za vještinama i mapiranje prema DigComp okviru

Očekivano trajanje	Sadržaj	Komentari
20 min	Podnaslov 1.1: Prikupljanje informacija o postojećim i novim digitalnim vještinama Ovaj podnaslov upoznaje učesnike s konceptom analize potreba za vještinama i njenom ulogom u usklađivanju obuke u strukovnom obrazovanju i obuci s potrebama tržišta rada. Polaznici istražuju kako prikupljati relevantne informacije iz izvora kao što su oglasi za posao, ESCO profili, sektorski izvještaji i podaci lokalnih poslodavaca. Tokom ove nastavne cjeline naglašava se kako ovi izvori pomažu u identifikaciji digitalnih alata, kompetencija i novih trendova u različitim sektorima. Učesnici analiziraju primjere iz vlastitog konteksta i počinju prepoznavati obrasce koji ukazuju na prioritete digitalne vještine za programe strukovnog obrazovanja i obuke.	Koristiti konkretne primjere oglasa za posao kako bi se zahtjevi s tržišta rada lakše tumačili. Podsticati učesnike da upoređuju informacije prikupljene iz više izvora. Naglasiti razlike između transverzalnih i sektorski specifičnih digitalnih vještina. Potaknuti kratku refleksiju o tome kako se analiza potreba za vještinama trenutno koristi u nastavnoj praksi njihove institucije.
20 min	Podnaslov 1.2: Podnaslov 2: Mapiranje kompetencija prema okviru DigComp 2.2 Ovaj podnaslov vodi učesnike kroz proces mapiranja postojećih programa strukovnog obrazovanja i obuke prema okviru DigComp 2.2. Nastavnici uče	Sesija je najefikasnija kada nastavnici donesu stvarne opise kurseva ili ishode učenja koje mogu zajedno analizirati. Podsticati otvorenu diskusiju o različitim tumačenjima područja i nivoa okvira

	kako pregledati trenutni nastavni sadržaj, identifikovati gdje se digitalne kompetencije već pojavljuju i odrediti nivo na kojem se od polaznika očekuje da ih primjenjuju. Tokom ove nastavne cjeline predstavlja se jednostavan i praktičan pristup izradi početne tabele mapiranja, koji pomaže učesnicima da vizualizuju koliko je njihova ponuda obuke usklađena s pet područja DigComp okvira. Kroz primjere i diskusiju, učesnici počinju prepoznavati koje su kompetencije namjerno obuhvaćene, koje se pojavljuju indirektno, te koje je potrebno dodatno ojačati.	DigComp, jer zajednička refleksija doprinosi većoj tačnosti. Naglasiti da cilj nije savršenstvo, već stvaranje početne osnove koja se može vremenom unapređivati i ažurirati u skladu s promjenjivim potrebama obuke.
20 min	Podnaslov 1.3: Analiza praznina i preklapanja Ovaj podnaslov pomaže učesnicima da analiziraju rezultate mapiranja prema okviru DigComp kako bi identifikovali gdje digitalne kompetencije nedostaju, gdje su nedovoljno razvijene ili gdje su previše koncentrisane. Nastavnici pregledaju svoje tabele mapiranja kako bi utvrdili koja područja DigComp okvira pokazuju jasne praznine, a koja se ponavljaju u različitim kursevima. Tokom ove nastavne cjeline naglašava se kako ovi obrasci otkrivaju snage, slabosti i mogućnosti za unapređenje ponude strukovnog obrazovanja i obuke. Učesnici razgovaraju o tome kako se identifikovane praznine odnose na zahtjeve tržišta rada te kako preklapanja mogu ukazivati na potrebu za racionalizacijom sadržaja ili boljom koordinacijom između nastavnih predmeta.	Pozvati učesnike da u manjim grupama uporede svoje nalaze, jer razmjena zajedničkih perspektiva čini analizu preciznijom i primjenjivom. Podsticati ih da svaku identifikovanu prazninu ili preklapanje povežu s konkretnim zahtjevima tržišta rada prikupljenim u Podnaslovu 1. Naglasiti da ova analiza predstavlja temelj za kasnije planiranje kontinuiranog profesionalnog razvoja te da treba ostati realistična, fokusirana i direktno povezana s institucionalnim potrebama.

3.2. Modul 2: Razvoj plana kontinuiranog profesionalnog razvoja za pružaoce strukovnog obrazovanja i obuke

Očekivano trajanje	Sadržaj	Komentari
--------------------	---------	-----------

20 min	Podnaslov 2.1: Definisanje svrhe i ciljne grupe CPD-a Ovaj podnaslov upoznaje učesnike s prvim koracima u osmišljavanju efikasnog plana kontinuiranog profesionalnog razvoja: definisanjem jasne svrhe i određivanjem kome je plan namijenjen. Nastavnici uče kako nalaze iz analize praznina i preklapanja pretočiti u fokusiran institucionalni cilj koji usmjerava profesionalni razvoj. U ovoj nastavnoj cjelini također se objašnjava kako odabrati konkretnu ciljnu grupu čije je digitalne kompetencije potrebno ojačati, čime se osigurava da aktivnosti kontinuiranog profesionalnog razvoja ostanu praktične, izvodiive i direktno usklađene s prioritetima tržišta rada. Učesnici izrađuju početnu izjavu o svrsi plana i opisuju karakteristike ciljne grupe unutar vlastite institucije.	Podsticati učesnike da i svrhu i ciljnu grupu definišu što je moguće konkretnije i realnije kako bi se izbjegli preširoko postavljeni planovi kontinuiranog profesionalnog razvoja. Refleksija je u ovom dijelu posebno korisna; nastavnike treba potaknuti da svoje odluke direktno povežu s dokazima prikupljenim u Modulu 1. Naglasiti da započinjanje s manjom, jasno definisanom grupom povećava vjerovatnoću vidljivog napretka i jačeg institucionalnog angažmana.
20 min	Podnaslov 2.2: Pisanje mjerljivih ishoda učenja Ovaj podnaslov vodi učesnike kroz proces formulisanja jasnih i mjerljivih ishoda učenja za plan kontinuiranog profesionalnog razvoja. Nastavnici istražuju kako ishodi učenja opisuju konkretna znanja, vještine ili ponašanja koja osoblje treba pokazati nakon završetka planiranih aktivnosti. U ovoj nastavnoj cjelini naglašava se upotreba vidljivih i mjerljivih glagola radnje te se pokazuje kako svaki ishod učenja treba biti direktno povezan sa svrhom plana kontinuiranog profesionalnog razvoja i zahtjevima tržišta rada koji su ranije identifikovani. Učesnici pregledaju primjere i započinju izradu ishoda učenja koji su jasni, ostvarivi u okviru raspoloživih resursa i relevantni za digitalne kompetencije koje je potrebno ojačati.	Pozvati učesnike da se ponovo vrate na izjavu o svrsi kako bi provjerili da svaki ishod učenja direktno podržava definisanu svrhu. Podsticati ih da provjere da li su ishodi učenja mjerljivi tako što će zamisliti kako bi mogli prepoznati ili dokumentovati napredak. Podsjetiti nastavnike da dobro napisani ishodi učenja olakšavaju kasniju evaluaciju i osiguravaju da plan kontinuiranog profesionalnog razvoja ostane fokusiran i realističan.

20 min	Podnaslov 2.3: Odabir oblika obuke i resursa Ovaj podnaslov podržava učesnike u izboru najprikladnijih oblika obuke i resursa za efikasnu realizaciju plana kontinuiranog profesionalnog razvoja. Nastavnici istražuju kako se različiti formati, kao što su kratke radionice, kombinovano (blended) učenje, mentorski rad među kolegama ili aktivnosti za samostalno učenje, mogu uskladiti s ishodima učenja i institucionalnim kontekstom. U ovoj nastavnoj cjelini također se naglašavaju praktični aspekti, uključujući dostupnost osoblja, pristup digitalnim alatima i različite nivoe digitalnog samopouzdanja. Učesnici razmatraju primjere prilagodljivih resursa i započinju definisanje oblika obuke koji najbolje podržavaju njihovu ciljnu grupu i svrhu plana.	Podsticati učesnike da odaberu metode koje su realno izvodive u njihovoj instituciji, umjesto idealiziranih rješenja koja je teško dugoročno održati. Podsjetiti ih da pronađu ravnotežu između fleksibilnosti i strukture, birajući formate koji podstiču dosljedno učešće. Razgovarati o tome kako male pilot-sesije ili probne aktivnosti mogu pomoći u prilagođavanju i unapređenju odabranih oblika obuke prije šire primjene.
--------	---	--

3.3. Modul 3: Razvijanje prilagodljive digitalne kulture

Očekivano trajanje	Sadržaj	Komentari
20 min	Podnaslov 3.1: Modeli digitalnog unapređenja vještina Ovaj podnaslov upoznaje učesnike s različitim modelima koji podržavaju kontinuirano unapređenje digitalnih vještina unutar institucija strukovnog obrazovanja i obuke. Nastavnici istražuju pristupe kao što su mikro-učenje, mentorski rad među kolegama, kombinovani (blended) formati i ciklusi kontinuiranog unapređenja, razmatrajući kako svaki od ovih modela doprinosi održavanju digitalnih kompetencija tokom vremena. U ovoj nastavnoj cjelini naglašava se da unapređenje digitalnih vještina nije jednokratna aktivnost, već dugotrajan proces koji se prilagođava novim tehnologijama i promjenjivim potrebama	Pozvati učesnike da razmisle o tome koji su modeli unapređenja digitalnih vještina već prisutni u njihovoj instituciji i gdje postoje praznine. Podsticati ih da uzmu u obzir praktične faktore, kao što su raspoloživo vrijeme, sklonosti osoblja i postojeća digitalna infrastruktura. Naglasiti da je izbor jednog ili dva modela za dosljednu primjenu efikasniji nego pokušaj istovremene primjene većeg broja različitih modela.

	tržišta rada. Učesnici razgovaraju o tome koji modeli najbolje odgovaraju njihovom institucionalnom kontekstu i kako se mogu integrisati u svakodnevnu profesionalnu praksu.	
20 min	Podnaslov 3.2: Osmišljavanje inkluzivnih digitalnih nastavnih materijala Ovaj podnaslov objašnjava kako institucije mogu stvoriti uslove koji omogućavaju inkluzivno digitalno učenje u svakodnevnoj praksi. Fokus je na izgradnji struktura podrške (ljudi, procesa i rutina) koje osiguravaju da je digitalno učenje organizirano, dostupno i dosljedno u cijeloj organizaciji. Učesnici istražuju kako uloge poput digitalnih ambasadora, međusektorske saradnje i jasnih komunikacijskih kanala pomažu osoblju da dobije smjernice i razmjenjuje dobre prakse. Također se naglašava kako mehanizmi povratnih informacija, procesi evaluacije i zajedničke digitalne platforme jačaju inkluzivnost, osiguravajući da materijali, alati i pristupi ostanu ažurirani, upotrebljivi i prilagođeni potrebama različitih polaznika.	Podsticati učesnike da razmisle o tome koje strukture podrške već postoje u njihovoj instituciji, a koje nedostaju ili se nedovoljno koriste. Naglasiti da inkluzivni digitalni nastavni materijali zahtijevaju okruženje u kojem se osoblje osjeća podržano, informisano i međusobno povezano.
20 min	Podnaslov 3.3: Kreiranje centralnog repozitorija resursa Ovaj podnaslov upoznaje učesnike s ulogom centralnog repozitorija resursa u održavanju digitalnog razvoja unutar institucije strukovnog obrazovanja i obuke. Nastavnici istražuju kako zajednički digitalni prostor može objediniti predloške, vodiče, primjere i alate koji podržavaju nastavu, mapiranje kompetencija i kontinuirane aktivnosti profesionalnog razvoja. Tokom ove nastavne cjeline naglašava se vrijednost jasne organizacije, dostupnosti i dosljednog održavanja sadržaja, pokazujući kako repozitorij pomaže osoblju da koristi iste reference i održava usklađene standarde. Učesnici	Podsticati učesnike da razgovaraju o praktičnim mogućnostima za kreiranje ili unapređenje zajedničkog prostora koristeći alate koji su već dostupni u njihovoj instituciji. Naglasiti važnost jednostavnosti repozitorija, njegovog redovnog ažuriranja i široke dostupnosti. Pozvati nastavnike da razmisle o tome kako zajednički prostor za resurse može smanjiti dupliranje rada, ojačati saradnju i podržati dugoročnu digitalnu kulturu.

	razmatraju koje materijale treba uključiti, na koje načine mogu doprinosti sadržaju te kako se repozitorij može razvijati u „živu“ arhivu koja podržava kontinuirano digitalno unapređenje.	
20 min	Podnaslov 3.4: Strategije saradnje s industrijom Ovaj podnaslov istražuje kako institucije strukovnog obrazovanja i obuke mogu sarađivati s partnerima iz industrije kako bi obuka digitalnih vještina ostala usklađena sa stvarnim potrebama radnog okruženja. Učesnici razmatraju različite oblike saradnje, kao što su redovne konsultacije, zajedničke radionice, učešće u reviziji programa i kratke posjete radnim mjestima za nastavno osoblje. Tokom ove nastavne cjeline naglašava se kako kontinuirani dijalog s poslodavcima pruža ažurne uvide u nove tehnologije, digitalne prakse i sektorski specifična očekivanja. Nastavnici također razmatraju kako strukturirana partnerstva jačaju relevantnost nastavnih programa, podržavaju profesionalni razvoj osoblja i stvaraju prilike za inovacije i zajedničke projekte.	Podsticati učesnike da razmisle o postojećim oblicima saradnje i identifikuju mogućnosti da ih učine svrsishodnijim i kontinuiranijim. Naglasiti da čak i male, ali redovne interakcije mogu značajno unaprijediti usklađenost s potrebama tržišta rada. Pozvati nastavnike da razmotre konkretne naredne korake koje mogu poduzeti kako bi na praktičan i održiv način uključili lokalne poslodavce.

4. Prilagođavanje kursa različitim kontekstima

Prilagođavanje ovog kursa različitim kontekstima strukovnog obrazovanja i obuke ključno je za osiguravanje njegove relevantnosti za raznolike profesionalne profile i institucionalne stvarnosti. Nastavnici mogu prilagoditi primjere, zadatke mapiranja i aktivnosti planiranja kontinuiranog profesionalnog razvoja sektorima u kojima rade (npr. proizvodnja, zdravstvo, turizam ili poslovanje), kako bi digitalne kompetencije ostale usko povezane sa stvarnim zahtjevima tržišta rada.

U zavisnosti od ciljne grupe, diskusije se mogu usmjeriti na lokalne podatke o tržištu rada, sektorski specifične digitalne alate ili institucionalne prioritete vezane za digitalnu transformaciju. Facilitatori također mogu prilagoditi metode realizacije uključivanjem

grupnog rada, refleksivnih diskusija ili aktivnosti međusobne evaluacije, u skladu s nivoom iskustva učesnika i raspoloživim vremenom.

5. Zaključak

Ovaj vodič osposobljava nastavnike u **strukovnom obrazovanju i obuci** alatima i metodama potrebnim za usklađivanje obuke digitalnih vještina s potrebama tržišta rada. Korištenjem analiza potreba za vještinama, mapiranjem kompetencija prema okviru **DigComp 2.2** i osmišljavanjem strukturiranog plana kontinuiranog profesionalnog razvoja, nastavnici mogu učiniti digitalni razvoj svrhovitim i zasnovanim na dokazima.

Kurs također podržava institucije strukovnog obrazovanja i obuke u izgradnji prilagodljive digitalne kulture kroz dugoročne modele unapređenja vještina, održive strukture podrške i zajedničke repozitorije resursa. Primjenom ovih pristupa, pružaoci strukovnog obrazovanja i obuke jačaju svoju sposobnost prilagođavanja promjenjivim digitalnim praksama, unapređuju samopouzdanje osoblja i osiguravaju da polaznici steknu kompetencije koje odražavaju stvarna očekivanja radnog okruženja